

Nacionālais veselības dienests

Cēsu iela 31, k-3, 6. ieeja, Rīga, LV-1012, tālr. 67043700, fakss 67043701, e-pasts nvd@vmnvd.gov.lv, www.vmnvd.gov.lv

Rīgā

02.10.2019.

Informācija medijiem

Latvijā ieviesta jauna, valsts apmaksāta zarnu vēža testēšanas metode

Nacionālais veselības dienests (NVD) informē, ka, sākot ar 2019. gada 1. oktobri, valsts apmaksātu zarnu vēža profilaktisko pārbaūžu veikšanai ieviests jauns tests slēpto jeb neredzamo asiņu noteikšanai fēcēs, pielietojot imūnķīmijas metodes, kas sniedz iespēju diagnosticēt zarnu slimības, tai skaitā zarnu vēzi agrīnā stadijā - pirms simptomu parādīšanās.

Jaunā testa metode ne vien būtiski atvieglos testa veikšanu pacientam mājās apstākļos, bet arī ir krietni precīzāka par iepriekš pieejamajiem testiem. Tā veicama no vienas vēdera izejas un pirms tās veikšanas pacientam nav jāievēro diētas ierobežojumi. Testa metodes maiņa varētu veicināt iedzīvotāju iesaisti zarnu vēža savlaicīgas atklāšanas programmā un uzlabot programmas atsaucības rādītājus.

Patlaban resnās un taisnās zarnas vēzis ir trešā biežākā onkoloģiskā saslimšana Latvijā, un tikai 32 % gadījumu slimība tiek diagnosticēta agrīni. Piemēram, šā gada 8 mēnešos zarnu vēža profilaktiskās pārbaudes veikuši tikai nedaudz vairāk kā 60 tūkstoši iedzīvotāji jeb 10% vecumā no 50 līdz 74 gadiem,. No šogad 8 mēnešos izmeklēto pacientu skaita, 2,5 % pacientu testa rezultāts bijis pozitīvs.

NVD aicina iedzīvotājus nekautrēties ar savu ģimenes ārstu runāt par tikt delikātu tēmu kā zarnu veselību, jo tikai regulāras pārbaudes sniedz iespēju laikus noteikt slimību un sākt ārstēšanu.

NVD atgādina, ka zarnu vēža profilaktiskā pārbaude reizi gadā tiek veikta sievietēm un vīriešiem vecumā no 50 līdz 74 gadiem. Lai veiktu zarnu vēža profilaktisko pārbaudi, ir jāvērsas ģimenes ārsta praksē, kur profilaktiskā pārbaude tiks veikta bez maksas.

Praksē tiks izsniegts testa komplekts un informācija par testa veikšanas nosacījumiem mājās apstākļos. Savukārt informācija par testa rezultātiem pacientam tiks nosūtīta īsziņas veidā vai e-pastā (ja pacients pirms testa veikšanas būs informējis, ka rezultātus vēlas saņemt šādā veidā) vai vēršoties pie ģimenes ārsta praksē. Ja pēc pārbaudes tiks konstatēts, ka nepieciešamas papildu veselības pārbaudes, ģimenes ārsts izsniegs nosūtījumu turpmākajiem izmeklējumiem.

Ņemot vērā testa nomaiņas pārejas periodu, no 2019. gada 1. oktobra līdz 2020.gada 1. janvārim, ģimenes ārsti iedzīvotājiem var izsniegt gan vecos, gan jaunus testa komplektus.

Informāciju par valsts apmaksātu zarnu vēža profilaktiskās pārbaudes veikšanu var arī noskaidrot, vēršoties NVD Klientu apkalpošanas centra speciālistiem, zvanot pa tālr. 80001234 vai NVD interneta vietnē www.vmnvd.gov.lv

Informāciju sagatavoja:

Tanita Tamme-Zvejniece

Nacionālā veselības dienesta

Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas vietniece

Tālr.67043744;mob. 26782948